

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Етнопедagogіка
Викладач (і)	Лисенко Неллі Василівна
Контактний телефон викладача	0661735544
E-mail викладача	nelly.lysenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні і заочні консультації: за вимогою студентів

2. Анотація до навчальної дисципліни

На сучасному етапі в освіті України навчальна дисципліна «Етнопедagogіка» розглядається як галузь сучасної педагогічної науки, що є міждисциплінарною і об'єднує різні напрями народознавства (народне дитинознавство, народну деонтологію, народне звичаєво-обрядове та ін.). Етнопедagogіку розглянуто як навчальну дисципліну, теорія і практика якої спирається на різні гуманітарні науки.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Етнопедagogіка» - розкрити закономірності розвитку етнопедagogіки, основні поняття української етнопедagogіки, проаналізувати історію її походження та становлення, особливості процесу формування і розвитку дисципліни в незалежній Україні; підкреслити вплив курсу на наукову та професійну підготовку студентів відповідно до державних стандартів вищої освіти, потреб суспільства; формування на цій основі підходів до удосконалення змісту формування психолого-педагогічної готовності випускників до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Основні завдання вивчення дисципліни «Етнопедagogіка»:

- проаналізувати закономірності розвитку етнопедagogіки як актуальної педагогічної дисципліни;
- розкрити вплив етнопедagogіки на подальший розвиток наукової педагогічної теорії і практики, що є надійним орієнтиром у створенні виховної системи, адекватної потребам українського державотворення та формування високоосвічених, духовно багатих і морально стійких особистостей, гідних громадян демократичної європейської держави;
- спрогнозувати перспективи розвитку етнопедagogіки в демократичному суспільстві, як педагогіки національного розвитку, піднесення, відродження та етнічного самовиховання;
- навчити студентів вивчати і усвідомлювати народний виховний досвід для підвищення рівня духовності майбутніх педагогів, відродження народних традицій як чинника загальної системи виховання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

- K3-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- K3-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- K3-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- K3-5. Здатність працювати в команді.
- K3-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.
- K3-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних

джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентоспроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

5.1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

5.2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

5.3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів

5.4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності

5.5. Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії

5.6. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини

5.7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти

5.8. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

5.10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії

5.13. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	012 Дошкільна освіта	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Етнопедагогіка в системі педагогічних наук. Історія розвитку етнопедагогіки.	2	2	12
Тема 2. Педагогічна культура і духовний прогрес суспільства . Генеза виховного ідеалу української етнопедагогіки..	2	4	12
Тема 3. Традиції і звичаї - основа виховної системи етносу.	2	2	6
Тема 4 . Етнопедагогічна сутність визначальних чинників формування моральних засад особистості.	2	4	12
Тема 5. Характеристика засобів народного виховання. Форми і методи виховання дітей засобами етнопедагогіки.	2	4	12
Тема 6. Активізація етнопедагогічного досвіду в умовах сучасного українського дошкільця	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Семестр II Вид контролю – залік

дисципліни	Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 8х6=48 балів, контроль самостійної роботи – 22 бали, залік – 30 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 48 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань
Підсумковий контроль	<i>залік, комбінована</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція) - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro%20zapobihannia-plahiatu/

Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polo_zhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання (Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polo_zhenja/
Додаткові бали	Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта	Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Нова редакція). 2021.
2. Березюк О.С. Етнопедагогіка. К.: “ Слово”. 2015.
3. Латишина Д.І. Етнопедагогіка.К.: “ Слово “. 2015.
4. Мафтин Л.В. Етнопедагогічні основи дидактичного процесу сучасної початкової школи. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць/ укл. Поясик О.І.,Слипанюк О.В., Ковальчук М.П. Івано-Франківськ.: НАПІ, 2021. С.195-198.
5. Маєвська Л.М. Етнопедагогіка. К.: “ Слово”. 2019. 288с.
6. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка. Львів.: В-во ЛНУ ім. І. Франка. 2018. 62с.

Викладач: _____ **Неллі ЛИСЕНКО** (доктор педагогічних наук, професор)